

● Guus Dalkmann al meer dan een halve eeuw bezeten van cruisevaartmaatschappij

De expert van de HAL

Hij staat wereldwijd bekend als dé expert over cruisevaartmaatschappij HAL. Zelf ging hij nooit op cruise.

door Jeroen Ketelaars

‘Vragen over de geschiedenis van het bedrijf? Neem dan contact op met Guus Dalkmann.’ Deze boodschap aan medewerkers van de Holland-America Line (HAL), met daarbij het e-mailadres van de Tilburger, is te vinden in het Amerikaanse hoofdkantoor van de bekende cruisevaartmaatschappij die vroeger een verbinding tussen Rotterdam en New York onderhield. Dalkmann is dan ook een wereldwijd bekend expert als het de van oorsprong Nederlandse scheepvaartonderneming betreft.

Al meer dan een halve eeuw is hij helemaal bezeten van alles wat te maken heeft met de HAL. Hij was medeauteur van een Engelstalig boek over de historie ervan en in zijn Tilburgse woning heeft

● ● ●
In de collectie zit werkelijk van alles en nog wat, je kunt het zo gek niet bedenken of Guus Dalkmann heeft het

hij zelfs een eigen museum. Dat is op afspraak te bezoeken en sommige gasten vallen zowat om als ze zien wat Dalkmann allemaal aan moois bijeengebracht heeft. „Er kwam hier eens een oud mannetje dat sigarenbandjes verzamelde. Hij was al jaren op zoek naar een exemplaar met het logo van de HAL erop dat 850 euro waard is en waarvan ik er een heb. Nou, toen hij dat zag, ging zijn hart sneller kloppen”, vertelt Dalkmann (64) in zijn museum aan de Mahlerstraat. En dan die ene bezoeker die de grootste verzameling prentbriefkaarten van de HAL had. Dacht 'ie. In huize Dalkmann ging de bransieschopper al snel een toentje lager zingen.

In de collectie zit werkelijk van alles en nog wat: dia's, jaarverslagen, 22.000 foto's, boeken, een originele passagierslijst uit 1891, modelbouwschepen, brochures, schilderijen, porseleinen gedenkborden, je kunt het zo gek niet bedenken of Dalkmann heeft het. Een bijzonder geheel, maar wat ook bijzonder is, is dat de curator van het museum er nog zoveel over kan vertellen. In 2008 kreeg hij namelijk

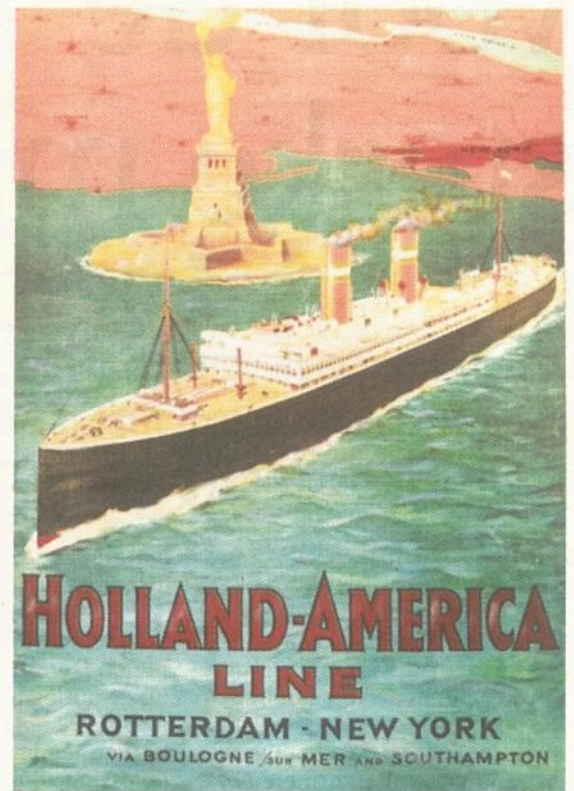
● Guus Dalkmann met een deel van zijn collectie foto Jeroen de Jong/Beeld Werk

een herseninfarct. Sindsdien is hij deels verlamd en is zijn leven behoorlijk veranderd.

Gevreesd werd dat ook zijn geheugen eraan was. Om hem te testen, gingen zijn bezorgde dochters hem overhoren uit zijn eigen boek over de geschiedenis van de in 1871 opgerichte HAL. Tot hun opluchting kon vader elk schip, elk bouwjaar, elke ligplaats en alle andere informatie nog opdreunen alsof er niks aan de hand was. „De feitelijke kennis was gelukkig gebleven”, zegt Dalkmann.

Al die kennis deed hij op vanaf het

moment dat zijn opa hem overal mee naartoe ging nemen waar maar een stoommachine te zien was. En toen hij nog maar een jong mannetje was, moedigde zijn eigen vader hem al aan om brieven te schrijven naar scheepswerven en andere bedrijven. Al zijn zakgeld ging op aan postzegels. Die gedrevenheid is nooit meer weggegaan, ook niet nadat hij in 2008 zo ingrijpend getroffen werd. „Ik ben heel erg dankbaar dat ik deze hobby nog heb. Zelf ben ik nooit op een cruise geweest. Deze bezigheid vind ik boeiend genoeg.”

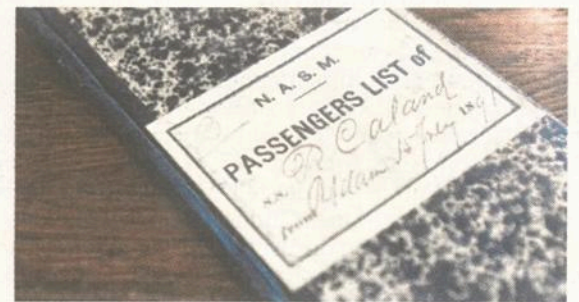
De Rotterdam

Dit is een reproductie van een affiche uit de jaren twintig van de vorige eeuw.

Een oorspronkelijk exemplaar kan vele duizenden euro's kosten. Het schip dat op de poster te zien is, is de 'Rotterdam', die in 1908 gebouwd werd.

Het vrijheidsbeeld dat op de achtergrond staat, symboliseert Amerika.

„Dat was het beloofde land voor de vele mensen uit bijvoorbeeld Oost-Europa die in die tijd naar Amerika vertrokken”, aldus Guus Dalkmann.

P. Caland

Deze passagierslijst uit 1891 heeft Dalkmann weten te bemachtigen via de veilingssite eBay.

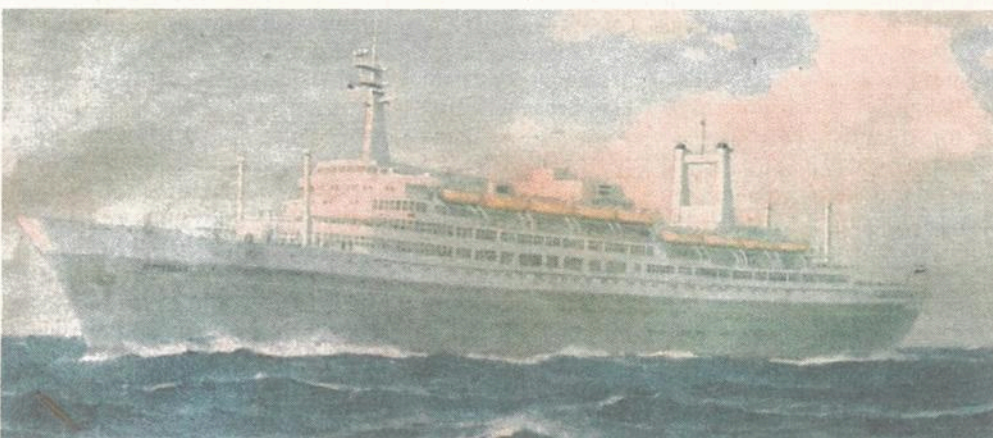
Het is een lijst met de opvarenden van het schip 'P. Caland', vernoemd naar Pieter Caland, de ontwerper van de Nieuwe Waterweg.

Het schip werd in 1874 gebouwd in opdracht van de Holland-America Line, dat

toen nog Nederlandsch-Amerikaansche Stoomvaart-Maatschappij (NASM) heette.

Het kon worden bekostigd nadat het bedrijf een beursgenoteerde onderneming was geworden.

De 'P. Caland' was een van de eerste grote schepen van de Holland-America Line.

● De collectie van Guus Dalkmann bevat ook schilderijen van de cruiseschepen van de Holland-America line.

● In zijn Tilburgse woning heeft Dalkmann een overvol museum met van alles over de HAL.